

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 1 van 9

<b>Versie</b>	<b>Goedkeuring datum</b>	<b>Wijzigingen ten opzichte van vorige versie</b>
01	01-11-2018	Omgezet voor accreditatie, nieuw sjabloon en codering. Vervangt het vervoer van Circusdieren tussen lidstaten (OVCD-01) en Certificering overige dieren (OVEUV-05).
16	16-05-2018 (OVEUV-05)	Test Bsal voor salamanders via WBVR toegevoegd.
15	25-04-2018 (OVEUV-05)	I.v.m. besluit 2018/320 intraverkeer eisen voor salamanders toegevoegd.

## **Inhoudsopgave**

1.	Onderwerp .....	2
2.	Wet- en regelgeving .....	2
	2.1 EU-Regelgeving .....	2
	2.2 Nationale wetgeving .....	2
	2.3 Beleidsregels .....	2
3.	Begrippen en definities .....	2
4.	Benodigheden .....	3
5.	Werkwijze .....	3
	5.1 Voorbereiding .....	4
	5.2 Aankomst .....	4
	5.3 DOM Controle .....	4
	5.4 Certificering .....	8
	5.5 Vertrek .....	8
6.	Registratie en archivering.....	9
	6.1 Registratie .....	9
	6.2 Archivering.....	9
7.	Interventies.....	9
	7.1 Corrigerende interventies.....	9
	7.2 Sanctionerende interventies .....	9
8.	Arbo, milieu en veiligheid .....	9
9.	Bijlagen .....	9

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>		
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018 pag. 2 van 9

## 1. Onderwerp

Dit werkvoorschrift bevat specifieke informatie voor de Officiële Dierenarts (OD) ten behoeve van de certificering van levende van dieren, die niet genoemd worden in RL64/432, RL2009/156 en RL91/68, vanuit Nederland naar EU-lidstaten en derde landen. Dit werkvoorschrift is een aanvulling op werkvoorschrift [K-LV-WLZVL-01](#) en [procedure K-LV-ALDIU-01](#), waarin algemene informatie over de exportcertificering van levende dieren is te vinden.

## 2. Wet- en regelgeving

### 2.1 EU-Regelgeving

- Richtlijn 92/65/EEG van de Raad van 13 juli 1992 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke voorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van dieren, sperma, eicellen en embryo's waarvoor ten aanzien van de veterinairerechtelijke voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving als bedoeld in bijlage A, onder 1, van Richtlijn 90/425/EEG geldt (ook wel "bezemrichtlijn" of "balai directive" genoemd);
- Verordening 576/2013 van 12 juni 2013 betreffende het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 998/2003
- Verordening 1739/2005 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke voorschriften voor het vervoer van circUSDieren tussen de lidstaten

### 2.2 Nationale wetgeving

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

- Besluit houders van dieren

### 2.3 Beleidsregels

Zie [K-LV-WLZVL-01](#).

## 3. Begrippen en definities

Begrip	Definitie
Circus	Een reizende tentoonstelling of menagerie met één of meer dieren.
Erkende instelling	Instelling, instituut of centrum zoals bedoeld in art 2, eerste lid, onderdeel c, van Richtlijn 92/65/EEG.
Gezelschapsdieren	Dieren, die op de lijst in bijlage 1 van Verordening 576/2013 genoemde soorten, die hun eigenaar of natuurlijke persoon die er namens de eigenaar tijdens het verkeer voor verantwoordelijk is, begeleiden en die niet voor verkoop of eigendomsoverdracht bestemd zijn.
Overige dieren	Bij intracommunautair verkeer kunnen alleen aanvragen

Bron: NVWA, Directie Keuren, Divisie O&D, Afdeling O&O, Team Levend Vee

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 3 van 9

	<p>gehonoreerd worden voor de volgende diersoorten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• apen;</li> <li>• bijen en hommels;</li> <li>• dieren afkomstig uit erkende instellingen (alleen voor zover RL 92/65/EEG certificering vereist voor de betreffende diersoort);</li> <li>• dieren behorende tot een geregistreerd circus</li> <li>• hazen/konijnen (lagomorphen) met bestemming UK, Ierland of Zwitserland;</li> <li>• hoefdieren, die niet genoemd worden in RL 64/432 (runderen en varkens), RL90/426 (paardachtigen) en RL91/68 (schapen/geiten);</li> <li>• honden/katten/fretten, indien handelsverkeer;</li> <li>• salamanders;</li> <li>• vogels, indien in de laatste 12 maanden AI gevaccineerd.</li> </ul>
Vervoermiddel	Voertuig, waaronder mede begrepen een combinatie van een voertuig met een of meer door dit voertuig voortbewogen aanhangwagen, opleggers of containers.

#### 4. Benodigdheden

Geen bijzonderheden.

#### 5. Werkwijze

De OD voert de daadwerkelijke certificeringswerkzaamheden uit op [erkende instellingen](#) (onder VII. Instellingen, instituten en centra) of op het primaire bedrijf. De werkzaamheden van de OD worden op de volgende wijze ingedeeld:

- 5.1 Voorbereiding
- 5.2 Aankomst
- 5.3 DOM-controle
  - 5.3.1 Controle vervoermiddel/transportmiddel
  - 5.3.2 Fysieke controle / klinische controle
- 5.4 Certificering
- 5.5 Vertrek

Per onderdeel zal, indien van toepassing, worden aangegeven, waar de specifieke aandachtspunten voor het certificeren van overige dieren liggen, in aanvulling op hetgeen beschreven is in procedure [K-LV-ALDIU-01](#).

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 4 van 9

## 5.1 Voorbereiding

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

## 5.2 Aankomst

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en hygiëneprotocol [V&I01-L&N](#).

## 5.3 DOM Controle

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en [K-LV-WLZVL-01](#).

Een deel van de DOM-controle wordt beschreven onder 5.4 Certificering.

De OD controleert:

### A. bij apen

- dat de dieren afkomstig zijn van én gaan naar instellingen, instituten, centra die erkend zijn op basis van RL 92/65. Erkenningen in de lidstaten kunnen gevonden worden via deze link:

[https://ec.europa.eu/food/animals/live\\_animals/approved-establishments\\_en](https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals/approved-establishments_en)

### B. bij bijen (Apis mellifera) en hommels

- dat de dieren uit een gebied komen waar gedurende de laatste 30 dagen binnen een straal van 3 km geen verbod wegens Amerikaans vuilbroed gold;
- dat de dieren uit een gebied komen met een straal van 100 km, waarvoor er geen beperkingen zijn t.a.v. de kleine bijenkastkever of de tropilaelapsmijt;
- dat de verpakking visueel vrij is van de bijenkastkever en de tropilaelapsmijt of andere plagen.

*Zowel Amerikaans vuilbroed als de kleine bijenkastkever en de tropilaelapsmijt zijn aangifteplichtige ziekten.*

*Bij het visuele onderzoek kan alleen een OD ingezet worden, die opgeleid is / kennis heeft om een bijenkast te benaderen (bijv. dierziektedeskundige) en wordt door de exporteur voorzien van goede beschermende kleding.*

### C. bij dieren behorende tot een geregistreerd circus

- dat het circus geregistreerd is d.m.v. een registratiebewijs, afgegeven door de autoriteit;
- dat voor de plaats van het vertrek geen veterinaire rechtelijke verbodsbepalingen gelden in verband met een ziekte waarvoor een dier in het circus vatbaar is;
- dat voor de plaats van bestemming geen veterinaire rechtelijke verbodsbepalingen gelden in verband met een ziekte waarvoor een dier in het circus vatbaar is;
- dat bij verplaatsing naar lidstaten met nationaal aanvullende voorschriften voor rabiës (UK, Ierland, Malta), aan de voorschriften van het bestemmingsland wordt voldaan;
- dat de dieren klinisch gezond zijn;

*Bron: NVWA, Directie Keuren, Divisie O&D, Afdeling O&O, Team Levend Vee*

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 5 van 9

- dat het dierenregister op de dag van inspectie bijgewerkt en volledig is;
- dat de paspoorten volledig zijn ingevuld (b.v. verplichte vaccinaties) en of de testen volgens de toelichting van het paspoort zijn uitgevoerd.

D. bij Hazen/konijnen

- dat de dieren bestemd zijn voor Ierland, het Verenigd Koninkrijk of Zwitserland (uitsluitend deze landen vereisen een certificaat).
- dat de dieren niet afkomstig zijn van een bedrijf en/of niet in contact zijn geweest met dieren van een bedrijf, waar de laatste maand rabiës is uitgebroken of vermoedelijk is uitgebroken;
- dat de dieren afkomstig zijn van een bedrijf waar geen enkel dier klinische verschijnselen van myxomatose vertoont

E. bij dieren afkomstig uit erkende instellingen

- dat het bijen, hommels, hoefdieren, hazen, konijnen, honden, katten, fretten, roofdieren, apen, vleermuizen, knaagdieren of vogels (al dan niet AI gevaccineerd) betreft;
- dat AI gevaccineerde vogels conform Beschikking 2007/598 verplaatst worden, d.w.z. met toestemming van de NVWA en met toestemming van de ontvangende lidstaat.

F. bij hoefdieren

- alle hoefdieren individueel geïdentificeerd zijn d.m.v. plombe, chip of ander merk;
- de identificatie vastgelegd is in het bedrijfsregister van het bedrijf van herkomst op dusdanige wijze dat tracering mogelijk is.

*Alle soorten onder geslacht Bos, de Bison (Bison Bison) en waterbuffel (Bubalus bubalis) vallen qua regelgeving onder runderen (RL 64/432) en dienen dus aan de eisen van runderen te voldoen. Ze vallen buiten dit werkvoorschrift.*

- dat herkauwers (Bovidae, Cervidae, Giraffidae etc.) en Camelidae (lama's, alpaca's en kamelen etc.) voldoen aan de volgende eisen:
  - de dieren hebben de laatste 30 dagen voor vertrek permanent op het bedrijf van herkomst verbleven;
  - de dieren zijn onderzocht op TBC (V/Z tuberculatie) binnen 30 dagen voor vertrek aan de hand van het door de dierenarts-practicus ingevulde controleformulier tuberculatie (zie Bijlage 5);
  - de dieren zijn onderzocht op Brucellose (serologie) binnen 30 dagen voor vertrek.
  - de eisen t.a.v. Blauwtong (zie BT-07).

*Onderzoek op Brucellose bij overige dieren kan alleen uitgevoerd worden bij het WBVR (en niet bij de GD zoals voor runderen wel mogelijk is). Overige hoefdieren hoeven niet op TBC en Brucellose getest te worden. Op het Traces certificaat wordt in dit geval doorgehaald dat het herkauwers/ Suidae betreft.*

*Bron: NVWA, Directie Keuren, Divisie O&D, Afdeling O&O, Team Levend Vee*

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 6 van 9

- dat Suidae (wilde varkensachtigen) voldoen aan de volgende eisen:
  - de dieren hebben de laatste 30 dagen voor vertrek permanent op het bedrijf van herkomst verbleven;
  - de dieren zijn onderzocht op Brucellose (serologie) binnen 30 dagen voor vertrek.
- dat overige hoefdieren (nijlpaarden, tapirs, neushoorns etc.) voldoen aan de volgende eisen:
  - de dieren hebben de laatste 30 dagen voor vertrek permanent op het bedrijf van herkomst verbleven.

G. bij honden/katten en fretten:

- dat de dieren een chip of leesbare tatoeage hebben (een tatoeage moet aantoonbaar aangebracht zijn voor 3 juli 2011);
- dat de dieren een EU-paspoort hebben;
- dat de dieren ouder dan 15 weken een geldige rabiësvaccinatie hebben;  
*Een primovaccinatie is pas geldig na 21 dagen en kan op leeftijd van minimaal 12 weken gegeven worden, vaccinatie blijft geldig tot 1 à 3 jaar, afhankelijk van de registratie van het vaccin.*
- dat bij dieren jonger dan 15 weken (dus zonder geldige rabiësvaccinatie) de [lidstaat van bestemming import toestaat](#) en er een aanvullende verklaring aanwezig is over de herkomst van het dier;
- dat honden bij export naar UK, Ierland, Malta, Finland maximaal 120 uur en minimaal 24 uur voor aankomst behandeld zijn met praziquantel of ander middel dat geregistreerd is voor de behandeling van Echinococcus multilocularis (de behandeling moet door dierenarts-practicus met datum en tijdstip in het paspoort afgetekend zijn);
- dat honden en katten bij export naar België afkomstig zijn van [in België erkende fokkerijen](#);  
*De dieren moeten geboren en getogen zijn op deze erkende fokkerijen. Momenteel zijn er geen Nederlandse kwekerijen in België erkend en is export van handelszendingen honden of katten naar België dus niet mogelijk.*
- dat honden en katten bij export naar Noorwegen binnen 48 uur voor aankomst in Noorwegen behandeld zijn tegen Echinococcose.

H. bij vogels die in de laatste 12 maanden AI gevaccineerd zijn

- dat de vogels minder dan 12 maanden geleden AI gevaccineerd zijn (voor andere vogels is certificering niet nodig);
- dat de vogels afkomstig zijn van een erkende instellingen/dierentuinen (alleen hier is vaccinatie toegestaan);

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 7 van 9

*De vogels kunnen na de vaccinatie wel verplaatst zijn naar andere vogelhouderijen. Ze moeten dan conform beschikking 2007/598 verplaatst worden d.w.z. met toestemming van de NVWA en bij export ook met toestemming van de ontvangende lidstaat. NB: De laatste 12 maanden hebben dierentuinen in Nederland niet meer tegen AI gevaccineerd.*

- dat de vogels individueel geïdentificeerd zijn met een onuitwisbaar merk (microchip of dichte pooring met onuitwisbaar merk);
- dat papegaai-achtigen afkomstig zijn van een bedrijf waar geen psittacose is gediagnosticeerd en de vogels niet in contact zijn geweest met dieren van een bedrijf waar psittacose is gediagnosticeerd in de laatste 2 maanden voor export. (zie de [lijst geblokkeerde bedrijven](#) op intranet).

#### I. bij salamanders

- dat de dieren binnen 24 uur voor vertrek geen klinische verschijnselen van de pathogene schimmel *Batrachochytrium salamandrivorans* (Bsal) en geen huidletsels of zweren vertonen;
  - dat de dieren afkomstig zijn van een populatie waarin geen sterfgevallen wegens Bsal hebben plaatsgevonden en waarbij geen klinische tekenen van Bsal, met name huidletsels of zweren, zijn vastgesteld door de exploitant;  
*Dit moet door middel van een houdersverklaring aangetoond worden.*
  - dat de dieren in een quarantaine unit verblijven onder toezicht van de NNWA gedurende minimaal 6 weken en dat de dieren getest zijn op Bsal conform de eisen van 2018/320 dwz;
    - *Ze zijn tijdens de vijfde week van de quarantaineperiode dmv huiduitstrijkjes getest de met een negatief resultaat op een PCR test voor Bsal overeenkomstig uitvoeringsbesluit 2018/320 in bijlage III, punt 1, onder a), vastgestelde steekproefgrootte.*
- of;
- dat de dieren verblijven in een quarantaine unit onder NVWA toezicht en dat de dieren zijn behandeld tegen Bsal conform de eisen van 2018/320 . De behandelingen zijn afgetekend door de dierenarts-practicus in het logboek van de epidemiologische eenheid:

*De keuze hierbij is dat de salamanders:*

*a. tenminste 25 dagen bij een temperatuur van 25 graden Celsius gehouden worden, of*

*b. tenminste 10 dagen bij een temperatuur van 20 graden Celsius in combinatie met onderdompeling in polymixine (2000IE/ml) 2 keer per dag gedurende 10 minuten, gevolgd door het aanbrengen van voriconazool (12,5 µg/ml) dmv een spray.*

Verdenking van een dierziekte

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 8 van 9

### 5.3.1 Controle vervoermiddel/transportmiddel

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en [K-LV-WLZVL-01](#).

De OD controleert:

- dat voldaan is aan de beladingsnormen en reistijden zoals beschreven in [K-LV-WLZVL-01 Bijlagen 14](#) en [15](#).

### 5.3.2 Fysieke controle (klinische keuring)

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en [K-LV-WLZVL-01](#).

*Verdenking van een dierziekte*

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

## 5.4 Certificering

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en [BT-07](#).

### 5.4.1 Traces

Indien aan alle voorwaarden is voldaan, kan de OD door het invullen van deel 2 overgaan tot het opmaken van een certificaat.

De OD:

- maakt voor (wilde) hoefdieren, vogels, haasachtigen en honden/katten/fretten een Traces-certificaat op conform bijlage EI van Richtlijn 92/65/EEG (zie Bijlagen 1 en 2);
- maakt voor bijen en hommels een Traces-certificaat op conform bijlage EII van Richtlijn 92/65/EEG (zie Bijlage 3);
- maakt voor dieren uit erkende instellingen een traces
- -certificaat op conform bijlage EIII van Richtlijn 92/65/EEG (zie Bijlage 4);
- notificeert een verplaatsing van een circus in Traces conform Verordening 1739/2005 onder code **9508 10** - reizende circussen en reizende dierspelen;
- geeft, indien bij circusedieren aan alle voorwaarden is voldaan, door plaatsing van zijn handtekening en stempel in de laatste kolom van het locatieregister aan dat het circus/dierennummer binnen de daaropvolgende tien werkdagen mag vertrekken;
- tekent/stempelt het kopie-locatieregister in het geval van –grotere- circussen waarbij niet het gehele circus, maar slechts een deel ervan intracommunautair reist en van het dierenregister en het locatieregister slechts een kopie voorhanden is (wel moet de certificering naar NL toe correct in Traces staan en moeten de originele paspoorten van de dieren aanwezig zijn).

### 5.4.2 e-CertNL

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

## 5.5 Vertrek

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

Bron: NVWA, Directie Keuren, Divisie O&D, Afdeling O&O, Team Levend Vee

[Terug naar de inhoudsopgave](#)



Titel	<b>Werkvoorschrift voor de certificering van overige dieren vanuit Nederland</b>			
Code	K-LV-OVEIU-01	Versie 01	Ingangsdatum 01-11-2018	pag. 9 van 9

## 6. Registratie en archivering

### 6.1 Registratie

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

### 6.2 Archivering

Zie [K-LV-ALDIU-01](#) en [K-LV-Arch-01](#).

De OD neemt de volgende documenten, indien van toepassing, mee voor archivering:

- Houdersverklaringen.

## 7. Interventies

Indien wordt afgeweken van het interventiebeleid, bepaling van die noodzaak wordt gedaan door de IG NVWA, de Hoofdinspecteur of het afdelingshoofd, en/of de voorgeschreven werkwijze in dit werkvoorschrift wordt altijd een TAV (Toelichting op Afwijken van Voorschrift) opgemaakt.

### 7.1 Corrigerende interventies

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

### 7.2 Sanctionerende interventies

Zie [K-LV-ALDIU-01](#).

## 8. Arbo, milieu en veiligheid

Zie [NVWA - Werkwijzerpagina over ARBO](#).

## 9. Bijlagen

Onderstaande bijlagen zijn gepubliceerd als aparte documenten.

Bijlage 1 Invulvoorbeeld Traces voor honden, katten en fretten

Bijlage 2 Invulvoorbeeld Traces herkauwers en suidae

Bijlage 3 Invulvoorbeeld Traces bijen en hommels

Bijlage 4 Invulvoorbeeld Traces dieren uit erkende instellingen

Bijlage 5 Controleformulier V-Z tuberculatie